

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/40/2026
Identifikačné číslo spisu:	7221010707
Dátum vydania rozhodnutia:	22.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7221010707.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA na neverejnom zasadnutí konanom 22. júla 2026 v Bratislave v trestnej veci obvineného F.. P.. V. I., pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona, o dovolaní obvineného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/137/2025, z 10. februára 2026

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného F.. P.. V. I. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Mestského súdu Košice, sp. zn. K2-4T/34/2021, z 2. októbra 2025, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/137/2025, z 10. februára 2026 bol obvinený F.. P.. V. I. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa. Za to bol obvinenému F.. P.. V. I. uložený podľa § 373 ods. 2 Trestného zákona a § 56 ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 1.000,- (jedentisíc) Eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený súd uložil obvinenému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený prostredníctvom zvoleného obhajcu dovolanie s poukazom na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu], podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku [hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky], podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom] a podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Obvinený podané dovolanie odôvodnil prostredníctvom svojho zvoleného obhajcu JUDr. Jozefa Holíča v

podstate nasledovne:

„[...] s poukazom na vyjadrenie v prípravnom konaní po vznesení obvinenia v sťažnosti proti tomuto uzneseniu a po skončení vyšetrovania [...] v rozsahu štyroch plných strán textu sa [obhajkyňa] vysporiadala s obhajobou v tom zmysle, že podanie obvineného na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice svojim obsahom nie je protiprávnym podaním, neporušuje zákon a nie je ani porušením občianskych práv pána P. P. U.. Ak niet porušenia práva, nemôže byť porušením trestného práva. [...] nejde o trestný čin (prečin), aj preto, že nie je naplnená skutková podstata prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Trestného zákona, č. 300/2005 Z. z v platnom znení už nedovoľuje uvažovať o kvalifikovanej skutkovej podstate, a teda napríklad o pomste. Obhajkyňa odmietla, ale čo viac odborne bezchybne odôvodnila, prečo nejde o nepravdivý údaj. Anonymný list síce irituje, že pôjde o zlý úmysel, ale ani jeden jediný údaj, veta a súvetie nemohlo značnou mierou ohroziť vážnosť pána P. P. U. u spoluobčanov. [...] Obsah podania - anonymný list nepodpísaný pisateľom nebol žiadnou mierou spôsobilý ohroziť P. P. U. vážnosť a poškodiť ho v zamestnaní na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky Prezídia Policajného zboru Z., ved' bol povýšený a upevnil si pozíciu, čo už pri hodnotení zmyslu a podstaty poškodenia vylučuje, že list bol spôsobilý značnou mierou vyvolať škodlivý následok. [...] obhajkyňa urobila návrh, na ktorý svojim nezákonným postupom a nezákonne podanou žalobou 2Kv 15/20/8800-39 krajský prokurátor nereagoval.

Trestné oznámenie podané 19. februára 2020, začatie trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por. z 9. marca 2020 a vznesenie obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por. z 5. októbra 2020 vykazuje totožnosť skutku. Spomína sa výlučne list a jeho podanie na správnom orgáne. [...] V obžalobe sa prokurátor pri zmene skutku odklonil od jedného jediného anonymného listu, ktorý bol predmetom uznesenia o vznesení obvinenia [...] a cituje presun na inú pozíciu v rámci PZ, ktorý služobný pomer povýšil nad iný skutkový stav, ktorý bol uvedený v uznesení o vznesení obvinenia. To, že P. P. U. nerozhodol o personálnych zmenách bolo predmetom konania na správnom súde. Výsledok civilného procesu sa pred jeho meritórnym rozhodnutím premietol do trestnej právnej kvalifikácie. To, čo napísal prokurátor do obžaloby bolo riešené a právoplatne rozhodnuté v prospech obžalovaného rozhodnutím správneho súdu. Potvrdilo sa, že P. P. U. presuny neriešil a tieto boli riešené ministerkou Q..

Prokurátor na podania obhajcov, ktoré boli vznesené po vznesení obvinenia a aj po skončení vyšetrovania, nie skrátenejšie vyšetrovania nereagoval a potlačil tak všetky práva a porušil svoje právomoci a zákon. Podal obžalobu a nenaplnil náležitosti, ktorú obžaloba mať musí. Podania - obžaloba, ktorá neobsahuje vážne a obsahovo jasné a odôvodnené náležitosti, malo mať pri zákonnom a spravodlivom postupe za následok zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por., lebo skutok nie je prečinom. Ak nejde o prečin nemá byť vec posunutá do súdneho konania. Neodôvodnenie obžaloby malo za následok porušenie práva na obhajobu. [...] Došlo aj k porušeniu práv a základných slobôd obžalovaného. Porušené bolo právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Právo rovnosti strán a rovnosti zbraní. Prípravné konanie bolo začaté, vedené a postup prokurátora bol „odsúhlasený“ riaditeľom Z., ktorý bol v procesnom postavení oznamovateľa a „poškodeného“. Táto procesná persona - oznamovateľ a vraj poškodená strana podala trestné oznámenie. Niet príslušníka PZ, ani prokurátora, ktorý by si dovoľil vôbec spochybniť podanie zrejme najväčšieho odborníka na trestné právo a špeciálne na prečin ohovárania v Košiciach.

[...] Podanie na správny orgán starajúci sa o deti sa zmenil na pomstu bývalého podriadeného voči nadriadenému, ktorý počas trestného konania, krátko po podanom trestnom oznámení ako oznamovateľ a „poškodený“ vo funkcii „povýšil“ a stal sa riaditeľom a nikto na strane obvineného si nevedel predstaviť, že I.T. mohol mať záujem aj o zdravie detí. Nebolo priznané, že si I. mohol plniť občiansku povinnosť, keď počul, podľa neho pravdivé reči, a či boli pravdivé išiel sa na ne opýtať susedov. Ved' niekedy sú pravdivé aj tzv. chodbové reči. Nie tajne si splnil svoju občiansku povinnosť ochraňovať zdravie detí bývalého kolegu v rodine, ktorého sa stala taká tragédia, že dve malé deti stratili tragicky matku, ktorá sa mala zastreliť zbraňou patriacou manželovi a ktorú mala vraj táto zobrať manželovi z miesta, kde ani manželka nemala prístup. Obvinený napísal na orgán na to zriadený, kde nemohol predpokladať, že reakcia štátneho zamestnanca na správnom orgáne bude taká aká bola a treba otvorene povedať, že bola protiprávna. Ak by si pracovníci plnili svoje povinnosti, boli by šetrne preverili, či po strate matky pozostalé deti nepotrebujú pomoc zo strany štátu. Pani pracovníčka, ktorú súd akoby nechcel vypočuť, vydala list otcovi a to opäť iba preto, že išlo o riaditeľa Z., ktorý má trestnoprávnu právomoc nad pracovníkmi správneho orgánu. Tým, že porušila mlčanlivosť, dostal sa list do rúk

riaditeľa, ktorý obsah zverejnil nadriadenému, kolegom a ktorý zneužil na kriminalizáciu podriadeného. Podanie bolo doručené na správny orgán, ktorý má právomoc a povinnosť okrem iného chrániť život a zdravie detí. Túto povinnosť vykonáva aj z vlastnej evidencie a iniciatívy na podnet, nech bol anonymný, pokiaľ nebol zjavne nepravdivý a nezmyselný. Po podnete muselo byť preverené, či deti po strate matky a pri mimoriadne vyťaženom otcovi skutočne nie sú traumou poškodené a či prácou vyťažený otec výchovu a opateru zvláda. Ak by bol správny orgán zisťoval a zistil, že neskôr identifikovaný pisateľ oznamoval nepravdivé údaje, bol by naplnený priestupok podľa § 49 ods. 1 písm. d) priestupkového zákona č. 372/1990 Zb..

V konaní na súde vo veci prečinu, kde nebola povinná obhajoba nemal byť ustanovený “náhradný” obhajca. Vtedy obhajca P. P. žiadal odročiť pojednávanie a pri odročovaniach súdom ani nepomyslel, že mu súd HP neodročí alebo nezmení termín HP. (Odročovalo sa aj bez vážneho a dokonca z nezrozumiteľného, nekonzistentného a nezákonného dôvodu). K postupu sudkyne treba uviesť, že porušila ľudské práva P. I.O., lebo konala so zbytočnými prietiahmi v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny. Obhajca žiadal odročenie, lebo už mesiace odročenie signalizoval, že má zaplatenú rodinnú dovolenku. Sudkyňa nevyhovela a druhému obhajcovi neoznámila, že nebude odročovať. Musela to oznámiť obhajcovi zvolenému v 2. rade, aby tento o pojednávaní vedel. Nebudeme skúmať motiváciu, lebo tá nezmení fakt, že hrubo boli porušené práva obhajoby. Bolo aj porušené právo na obhajobu a právo na konanie bez zbytočných prietahov, lebo zvolený postup bol dôvodom na zrušenie rozsudku a teda aj pojednávanie s “náhradným” obhajcom malo charakter úkonu, ktorý zaviniť prietah v konaní. Pojednávanie bolo vykonané a odvolací súd konštatuje, že obhajca ustanovený samosudkyňou ustanovený byť nesmel a teda nie je akceptovateľné odôvodnenie odvolacieho súdu, že vykonané dôkazy boli v súlade so zákonom. To, že nebolo dovolené obžalovanému vyjadriť sa k vykonanému dôkazu v jeho neprítomnosti nemožno napraviť a porušenie zákona v rozhodnutí ani vo výroku o zrušení rozsudku prvého stupňa nebolo odvolacím súdom uvedené.

[...] domnienky a špekulácie o nepravdivosti napísaných údajov v liste poslanom na správny orgán nemajú miesto v kontradiktórnom konaní. Orgán, ktorý má zákonnú povinnosť sám a aj bez podnetu alebo aj po anonymnom podnete vykonať šetrenie v rodine po tragédii a úmrtí matky dvoch maloletých detí zistiť, či nie je v záujme detí poskytnúť všetko potrebné. Musia prešetriť, či dieťa, deti nepotrebujú intervenciu štátu. Ak však bez zisťovania motivácie si pracovníčka nesplní svoju povinnosť a vyvoláva súkromné jednania, treba sa takouto nezákonnou činnosťou zaoberať. [...] Logické vysvetlenie obsahu listu je aj pri poukaze na čl. 13 ods. 4 Ústavy jasné a ostatné sú dedukcie a konšpirácie, hoci z obsahu aj extrahujeme gramatický výklad, je nad slnko jasné, že pisateľ P. P. U. nemá rád. Považuje ho možno za karieristu, ktorý získanie funkcie uprednostní pred starostlivosťou o dve deti. Nech špekulujeme akokoľvek, prokurátor má povinnosť označiť, čo v liste je nepravdivý údaj a čo naopak pravdou nie je. [...] Ak by bolo lžou, že I. vedel, alebo by iba pochyboval, že syn je chorý a on úmyselne píše pracovníčke ÚPSVaR nepravdu, tak to mohol byť maximálne premlčaný priestupok. [...] Prokurátor už rozširuje motiváciu a objaví sa preradenie na inú prácu. Podanie žaloby proti personálnemu rozkazu a má pred sebou aj úvahu, že žiada o prešetrenie dodržiavania práv dieťaťa. Nikto neodôvodnil, okrem časovej súvislosti, prečo by z pomsty pre preradenie podpísané prezidentom PZ mal obžalovaný útočiť na P. P. U..

Pri hodnotení súdneho konania má obhajoba za to, že vynesení listu a vyhotovením kópie listu a odovzdanie ho do rúk riaditeľovi a otcovi detí, pracovníčka prerušila príčinnú súvislosť, lebo ÚPSVaR mal vykonať šetrenie primerane charakteru rodiny a tragédii, ktorá bol úradu známa a vec bola vybavená. Aktivita otca detí, riaditeľa Z. s nelegálne získanou písomnosťou je pomstou, ktorú pripravoval asi mesiac. Písomnosť zverejnil na svojom pracovisku a začal konšpirovať. Obhajobe sa takýto postup uvažovania a správania javí ako spoločensky neakceptovateľný. Riaditeľ vyšetrovania, práva známa osoba využije porušenie práv štátnej zamestnankyne, nechá si na služobnej tlačiarňi vyhotoviť kópiu listu, ktorý v rukách pána riaditeľa nemal čo robiť. Využívajúc nezistenú motiváciu svedkyne, ktorú nedovolili na súde vypočuť využíva na podanie trestného oznámenia. [...] Tým, že sa list dostal do rúk riaditeľovi P. P. U. a ten ho zverejnil, mohlo by dôjsť k polemike, ale nikdy nie k tomu čo požaduje zákon a čo považuje za protiprávne. Občiansky zákonník v § 11 a nasl. OZ a skutková podstata § 373 ods. 1 Tr. zák. Prerúšením príčinnej súvislosti trestnosť činu zanikla. Nie je naplnený pojem oznámi, ak sa list doručil správnomu orgánu, aby vykonal šetrenie v záujme služobnej činnosti v rámci ochrany práv detí, a tým nijako nemohol porušiť osobnostné práva otca detí. Lebo tie práva

možno porušiť len zverejnením nepravdivého údaju spôsobilého poškodiť FO na jeho právach. Mal teda odvolací súd doplniť dokazovanie a preukázať porušenie mlčanlivosti a porušenia kódexu štátneho zamestnanca, ktorý odovzdal list P. P. U., ktorý ho zneužil a zverejnil a zneužil na “pomstu” pisateľovi. Prerušenie príčinnej súvislosti došlo k zániku trestnosti obsahu písomnosti, ktoré nepochybne mal obvinený podpísať. To, že list, podnet na ochranu detí nepodpísal, nie je porušením práva. Nedošlo podaním na ÚPSVaR k porušeniu žiadneho predpisu, žiadneho civilného práva. Kde niet porušenia práva, nie porušenia trestného zákona.

[...] nie je možné nechať bez povšimnutia zásadné porušenie ochrancu záujmov štátu, ktorý podá obžalobu, ktorá nemá obligatórne - neopomenuteľné náležitosti, ktoré obžaloba musí mať. Samozrejme vo veci, kde obhajcovia podávajú návrhy a chcú vypočuť svedkyňu, ktorej dôkaz navrhovaný obhajcom, prerušil príčinnú súvislosť spáchaného skutku obvineným, už treba mať za to, že v prípravnom konaní pri porušení zákona v § 235 písm. c), d) Trestného poriadku došlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu. [...] Súd nepostupoval zákonne, keď obžalobu neodmietol podľa § 241 ods.1 písm. f) Trestného poriadku a ju prijal, pokiaľ nebude odstránené zásadné porušenie práva na obhajobu. Súd následne porušil právo na obhajobu v súhrne zásadným spôsobom, lebo konal so zbytočnými prietahmi a nevykonával výsluch svedkyne, ktorá oznamovateľovi P. P. U. poskytla protiprávnu službu len preto, že bol na funkcii a tým zásadným spôsobom pri porušení totožnosti skutku (obžaloba podaná aj o listinách a pomste, ktorá v uznesení o obvinení nie sú uvedené), prerušila kauzálny nexus trestného skutku. Nevypočul svedkyňu a procesne neodmietol uznesením návrh na vykonanie tohto dôkazu a tým porušil právo na obhajobu. Súd v konaní, kde nie je režim povinnej obhajoby, pri dvoch splnomocnených obhajcoch, pri úmyselnom ohýbaní práva vykonával pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného a ním zvoleného obhajcu a tým zabránil uplatniť obhajobu jemu aj jeho zvolenému obhajcovi. K porušeniu ľudských práv a základných slobôd došlo podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta a odseku 3 písm. c) a d), lebo sa obžalovaný nemohol obhajovať sám ani pomocou obhajcu podľa vlastného výberu a bolo porušené právo vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkyňu vo svoj prospech.

Súd vyhlásil 30. mája 2024 rozsudok a jeho odôvodnenie bolo porušením práva na obhajobu. Obžalovaný má právo na zákonné a spravodlivé odôvodnenie rozsudku. [...] Odvolací súd síce podľa § 326 ods. 1 Trestného poriadku môže konať aj na neverejnom zasadnutí, ale pri vtedajšom porušovaní zákona a negácii všetkých návrhov na zastavenie trestného stíhania, alebo oslobodenia spod obžaloby, nebola splnená podmienka, že nedostatky možno odstrániť na verejnom zasadnutí. Javilo sa byť spravodlivým konať v zmysle čl. 6 ods. 1 prvá veta verejne, pred nestranným a nezávislým senátom. Vo vtedajšom konaní bolo treba, aspoň na odvolacom konaní dovoliť obhajobe predniesť návrhy a dôkazy, na ktoré by senát reagovať mohol a musel. Pred senátom by sa verejne zreferovalo doterajšie konanie, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku a skutočne, by sa aj preskúmalo konanie, ktoré rozsudku reálne predchádzalo. Predniesli by sa pred senátom návrhy a nezostalo by pochybným, že na neverejnom zasadnutí, akoby bolo samosudcovské referovanie predsedom senátu, ktorý bol aj spravodajcom a vyhotovovateľ rozhodnutia (aspoň mi to tak z listín vyplýva).

Právo na obhajobu bolo porušené aj v konaní odvolacieho súdu aj v rozhodnutí, v ktorom nebol odôvodnený návrh obhajoby, že nie sú naplnené obligatórne náležitosti skutkovej podstaty prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák. Nebolo odôvodnené, ktorý konkrétny výrok bol nepravdivým a prečo. Nikto sa nezaoberal, že ak bol výrok spôsobilým (to nie je náš prípad) tak prečo tak malo byť značnou mierou a ani prečo z pomsty podľa odseku 2.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku hlavné pojednávanie pred vyhlásením rozsudku 1. bolo vykonané za účasti “náhradného” obhajcu. Pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Tu došlo k odňatiu práva na obhajobu. Pri takomto porušení práva na obhajobu nemohol odvolací súd konať inak ako verejne, lebo až pred senátom došiel súd k záveru, že nemožno vykonať na odvolacom súde nápravu a, že rozsudok musí byť zrušený. Tu už podľa práva na spravodlivý proces, s poukazom na čl. 46 ods. 1 ods. 2 ústavy aj keď zákon pozná ustanovenie, kedy pred zrušujúcim rozhodnutím možno konať na neverejnom zasadnutí, ale nesmie byť tým porušené práva a základné slobody obžalovaného. Ak by totiž bolo v súlade s právom vykonané verejné zasadnutie, a bola by pri oboznamovaní sa so spisom a dokazovaním vykonaným pred vyhlásením napadnutého rozsudku prítomná obhajoba bolo reálne možné, že odvolací súd návrhu na doplnenie dokazovania vyhovie, lebo návrh nie je nad rámec (výsluch jedinej svedkyne) povinností odvolacieho súdu. Po vrátení veci súdu prvej inštancie došlo k zmene samosudkyne a po súhlase so

zmenou "nová" samosudkyňa [...] nezrušila "náhradného" obhajcu a "vyrobila neodôvodnené" trovy konania a bezdôvodné obohatenie. Vykonala výsluch obžalovaného I.O. a výsluch P. P. U., ktorý bol aj procesne aj vecne nezákonným. Nedalo sa ho podradiť ani pod ustanovenie § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Nepostupovala správne ani podľa § 277 ods. 5 Trestného poriadku (nebol prečítaný podstatný obsah zápisníc z pojednávania, čo § 277a nerieši) a teda nebolo možné vyhlásený rozsudok považovať za zákonný a spravodlivý. Ak nie je rozsudok postavený na zákonných procesných postupoch a na procesne totožnom skutku nemožno odôvodnenie považovať za zákonné a spravodlivé.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Súd v konaní po podanej obžalobe a rozsudok 1. v poradí nevykonával dôkaz, o ktorý obaja obhajcovia usilovali. Návrh na vypočutie svedkyne pracovníčky ÚPSVaR, ktorá dala list, kópiu listu otcovi detí o ktoré sa pre zaneprázdnenosť vo funkcii objektívne sám starať nemohol, došlo k porušeniu zákonných povinností pracovníčky v štátnej službe na orgáne štátnej správy. [...] Ak nebol vykonaný dôkaz a ten vykonaný na úplné zistenie skutočného stavu veci, aj procesne aj vecne vykonaný musel byť a nebol je dovolací dôvod preukázaný.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je dovolacím dôvodom, ak napadnuté rozhodnutie krajského súdu [...] je založené na nesprávnom posúdení zisteného skutku, ktorý je v odsudzujúcom rozsudku iný ako v uznesení o vznesení obvinenia a ak je porušený Trestný zákon pre nesprávne hmotnoprávne ustanovenie zákona. Pretože úplnosť zisteného skutku dovolací súd neskúma a nemôže ho meniť máme za to, že napadnuté rozhodnutie s poukazom na porušenia zákona a Ústavy SR v konaní, ktoré mu predchádzalo pri skutkovom základe uvedenom v rozsudku mestského súdu [...] je rozhodnutím, ktoré musel odvolací súd pri dodržaní úcty k zákonu a pri uplatnení právomoci podľa čl. 46 ods. 2 ostatná veta, podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) Trestného poriadku zrušiť. [...] Vo veci oznamovateľa P. U. neprešla vec ani cez GP SR a očakávanie spravodlivosti sa prenieslo na súd. Platí, že sudcovia aj tí, čo nemajú dôvod mať obavy pred právomocou, dnes Úradu boja proti organizovanej kriminalite, podvedome sa obávajú zneužitia, ktoré sú dnes verejne pertraktované a nie sú mentálne naladení na odmietnutie podania trestného oznámenia takmer najsilnejším mužom v kraji. Táto skutočnosť je už mimo reálneho nebezpečia zneužitia postavenia a funkcie zo strany oznamovateľa.

Pozornosti obhajcu neušlo to, že skutok sa stal (mal stať) 30. decembra 2019. Európsky súd pre ľudské práva (ESLP) judikuje právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd pokiaľ je vec prejednaná do 6 rokov. Súdny uplatňuje právomoc a tejto sa nemôžu zbaviť v zmysle Ústavy SR v zmysle čl. 46 ods. 2 ostatná veta. Lehota je primeraná - 6 rokov. Aby nedošlo k porušeniu práv muselo byť rozhodnuté do novembra 2025. Lehota uplynula pred rozhodnutím odvolacieho súdu. Odvolací súd na verejnom zasadnutí konal v čase, keď bolo konanie porušením ľudských práv obvineného P. V. I.. Ústavný súd SR judikuje, že pri porušení práv má súd toto porušenie zohľadniť pri započítaní predpokladaného trestu. Obhajoba však dopĺňa, že dĺžka konania a správanie sa obvineného aj následky a porušenie práv Slovenskou republikou musia otvoriť právnu otázku § 10 ods. 2 Tr. zák.:

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona rozsudkom krajského súdu a mestského súdu v ustanovení § 373 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, zrušil napadnuté rozsudky, ako aj rozhodnutia na zrušené rozsudky obsahovo nadväzujúce a následne podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vo veci rozhodol sám tak, že obvineného podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodí spod obžaloby prokurátora krajskej prokuratúry, aby bolo okamžite zastavené porušovanie zákona a práv a základných slobôd, osobitne práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor a uviedol v zásade nasledovné:

„Z obsahu dovolania vyplýva, že za vytýkaný nedostatok obžaloby považuje skutočnosť, že neobsahovala odôvodnenie. Podľa § 235 písm. d) Trestného poriadku však odôvodnenie tvorí obligatórnu súčasť obžaloby len v prípade, ak bolo vo veci vykonané vyšetrovanie. V prejednávanej veci sa však nevykonávalo vyšetrovanie podľa § 200 ods. 1 alebo ods. 2 Trestného poriadku, ale skrátené vyšetrovanie. Za tejto procesnej situácie Trestný poriadok nevyžaduje, aby obžaloba obsahovala odôvodnenie v rozsahu predpokladanom pre veci, v ktorých bolo vykonané vyšetrovanie. Podanie obžaloby bez odôvodnenia preto nepredstavuje porušenie Trestného poriadku ani zásah do práva na

obhajobu, ale naopak postup plne zodpovedajúci zákonnej úprave vzťahujúcej sa na konanie po skrátanom vyšetrovaní.

Pokiaľ dovolateľ namieta nevykonanie výsluchu pracovníčky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, táto námietka taktiež nie je opodstatnená. Hoci bol predmetný dôkaz v priebehu konania pôvodne navrhovaný, na hlavnom pojednávaní konanom 21. augusta 2025 obhajca obžalovaného vo vzťahu k tomuto návrhu výslovne uviedol, že od neho upúšťajú a na jeho vykonaní netrávajú. Za tejto situácie už nešlo o dôkazný návrh, o ktorom by bolo potrebné rozhodovať postupom podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku, keďže obhajoba svoj návrh sama vzala späť. Nemožno preto súdu vytýkať, že o takomto návrhu formálne nerozhodol ani že nevykonával dokazovanie, na ktorom obhajoba napokon sama netrvala. Nad rámec uvedeného je potrebné dodať, že skutočnosti, ktoré mali byť predmetom výsluchu uvedenej svedkyne, vyplynuli aj z iných, skôr vykonaných listinných dôkazov týkajúcich sa priebehu a výsledku konania úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, a preto ani z hľadiska objasnenia skutkového stavu nešlo o dôkaz nevyhnutný alebo nenahraditeľný. Pokiaľ pritom dovolateľ namieta, že bez vykonania tohto dôkazu nebol skutkový stav zistený správne alebo úplne, ide už o námietku smerujúcu proti rozsahu vykonaného dokazovania a správnosti skutkových zistení súdov. Takáto argumentácia však presahuje rámec dovolacieho prieskumu, keďže podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať ani meniť a je viazaný skutkovým stavom zisteným súdmi nižších stupňov.

Podstatná časť procesných námietok dovolateľa sa týka postupu súdu a rozhodnutia vydaného v predchádzajúcom štádiu konania. Tieto námietky však smerujú proti pôvodnému odsudzujúcemu rozsudku a procesnému postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal. Uvedený rozsudok bol pritom uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/111/2024, z 20. marca 2025 zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie aj za účelom odstránenia zistených procesných nedostatkov. Dovolateľom aktuálne vytýkané pochybenia tak boli predmetom odvolacieho prieskumu a ich procesné dôsledky boli odstránené zrušením pôvodného rozhodnutia. Z hľadiska preskúmania zákonnosti právoplatného rozsudku, ktorý je predmetom dovolacieho konania, preto tieto námietky nemajú právnu relevanciu, keďže nesmerujú proti procesnému postupu ani rozhodnutiu po zrušení predošlého odsudzujúceho rozsudku.

Z rovnakých dôvodov v nich zároveň nemožno vzhliadnuť ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, s ktorým ich dovolateľ spája, keďže tento dovolací dôvod musí byť posudzovaný vo vzťahu ku konaniu, ktoré viedlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia napadnutého dovolaním, nie vo vzťahu k skoršiemu rozhodnutiu, ktoré bolo v riadnom opravnom konaní zrušené. Pokiaľ dovolateľ v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku namieta postup samosudkyne po vrátení veci na nové prejednanie, nezrušenie ustanovenia náhradného obhajcu, vznik trov konania, údajne nezákonný výsluch obžalovaného a poškodeného alebo nesprávny postup podľa § 277 ods. 5 Trestného poriadku, ani tieto námietky nemožno považovať za opodstatnené. Dovolateľ predovšetkým nijako nekonkretizuje, v čom mala spočívať procesná alebo vecná nezákonnosť výsluchu obžalovaného a poškodeného, a preto nie je možné sa s takouto všeobecnou námietkou vecne vysporiadať. Pokiaľ ide o tvrdené porušenie § 277 ods. 5 Trestného poriadku, zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 21. augusta 2025 vyplýva, že súd oboznámil doposiaľ vykonané dokazovanie. Predovšetkým však platí, že žiadna z uvedených námietok ani obsahovo nezodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, ktorý je daný len vtedy, ak bolo hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie vykonané v neprítomnosti obvineného napriek tomu, že na takéto postup neboli splnené zákonné podmienky. Dovolateľ však v tejto časti dovolania namieta iné procesné otázky, ktoré s uvedeným dovolacím dôvodom vecne nesúvisia. Súčasne ide o námietky, ktoré svojím obsahom nenapĺňajú ani žiadny iný dovolací dôvod taxatívne uvedený v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, keďže smerujú prevažne proti procesnému vedeniu konania, hodnoteniu postupu súdu alebo proti otázkam, ktoré zákon za dovolacie dôvody vôbec nepovažuje. Ich prostredníctvom preto nemožno založiť prípustnosť ani dôvodnosť dovolania.

Dovolateľ dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku zakladá v podstate na totožnej argumentácii, ktorou odôvodňuje aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a to na nevykonaní výsluchu pracovníčky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Keďže táto námietka neobstála z dôvodov uvedených vyššie, nemožno z rovnakých dôvodov dospieť ani k záveru o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Nad rámec uvedeného je

potrebné uviesť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je daný len vtedy, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Jeho podstatou teda nie je preskúmavanie správnosti rozsahu vykonaného dokazovania ani posudzovanie, či mal byť vykonaný ešte ďalší dôkaz navrhovaný stranou konania. Námetka dovolateľa pritom nesmeruje proti zákonnosti vykonania niektorého z dôkazov, na ktorých súdy založili svoje rozhodnutia, ale proti tomu, že určitý dôkaz vykonaný nebol. Takáto argumentácia preto ani obsahovo nezodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a jeho naplnenie nemôže založiť.

Z námietok podradených dovolateľom pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku napokon možno v konkrétnej rovine vyvodiť iba, to, že v odsudzujúcom rozsudku je iný skutok ako bol v uznesení o vznesení obvinenia. S prihliadnutím na opis skutku uvedený v uznesení vyšetrovateľa vtedajšieho oddelenia vyšetrovania, odboru inšpekčnej služby Východ, útvaru inšpekcie Úradu inšpekčnej služby, sp. zn. ČVS:UIS-56/OISV-2020, z 5. októbra 2020, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona a opis skutku v napadnutom odsudzujúcom rozsudku Mestského súdu Košice, sp. zn. K2-4T/34/2021, z 2. októbra 2025, ktorým bol obvinený uznaný za vinného za rovnako právne kvalifikovaný skutok, nemožno ani námietku porušenia totožnosti skutku považovať za opodstatnenú. Z porovnania skutku uvedeného v uznesení o vznesení obvinenia a skutku uvedeného v napadnutom rozsudku vyplýva, že v oboch prípadoch ide o totožné konanie spočívajúce v odoslaní anonymného listu na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice 30. decembra 2019, obsahujúceho nepravdivé tvrdenia o poškodenom, s cieľom vyvolať zásah do jeho rodinného života, a to z motívu pomsty za jeho pracovné preloženie. Rozdiely medzi oboma skutkovými vetami spočívajú výlučne v podrobnejšom opise obsahu anonymného podania, spôsobu zásahu do práv poškodeného a následkov zistených vykonaným dokazovaním. Ide preto len o spresnenie a rozvinutie skutkových okolností, nie o zmenu skutku. Totožnosť skutku bola zachovaná minimálne v rovine konania aj následku, a preto je predmetná námietka nedôvodná. Súčasne je potrebné uviesť, že samotná námietka zachovania totožnosti skutku predstavuje procesnoprávnu otázku. Dovolateľ pritom túto námietku podradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý je určený na nápravu nesprávneho právneho posúdenia skutku alebo nesprávneho použitia hmotného práva. Ani z tohto dôvodu preto nemožno v predmetnej námietke vzhliadnuť naplnenie označeného či iného dovolacieho dôvodu.

Napokon dovolateľ bez výslovného podradenia pod konkrétny dovolací dôvod poukazuje na dĺžku trestného konania, ktorú spája s potrebou aplikácie § 10 ods. 2 Trestného zákona a záverom, že skutok nedosahuje potrebný stupeň závažnosti prečinu. Z obsahu tejto argumentácie možno vyvodiť, že jej podstatou je požiadavka na opätovné posúdenie materiálnej stránky prečinu vo väzbe na dĺžku trestného konania. Technicky možno takúto námietku podradiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, keďže podľa ustálenej judikatúry dovolací súd môže v rámci tohto dovolacieho dôvodu posudzovať aj otázku potrebnej, vyššej než nepatrnej závažnosti prečinu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona, pričom je viazaný skutkovými zisteniami súdov nižších stupňov a nemôže skúmať ani meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku (R 121/2014). Ani takto interpretovanú námietku však nemožno považovať za dôvodnú. Ustanovenie § 10 ods. 2 Trestného zákona viaže posúdenie nepatrnej závažnosti prečinu na spôsob vykonania činu, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a. Samotná dĺžka trestného konania medzi tieto zákonné kritériá nepatrí a nemôže sama osebe viesť k záveru, že skutok prestal byť prečinom alebo že jeho závažnosť sa stala nepatrnou. Prípadné porušenie práva na prerokovanie veci v primeranej lehote môže mať význam z hľadiska kompenzácie alebo individualizácie trestu, avšak nemôže spätne meniť povahu skutku ani znižovať jeho závažnosť v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona, keďže tá sa posudzuje podľa okolností existujúcich v čase spáchania činu. Navyše ani jednotlivé kritériá uvedené v § 10 ods. 2 Trestného zákona v prejednávanej veci neodôvodňujú záver o nepatrnej závažnosti činu. Spôsob vykonania činu bol závažný tým, že dovolateľ anonymne adresoval nepravdivé a dehonestujúce tvrdenia orgánu verejnej moci oprávnenému zasiahnuť do rodičovských práv poškodeného. Následkom jeho konania bolo reálne preverovanie pomerov poškodeného zo strany úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vrátane šetrenia v jeho domácnosti, u rodinných príslušníkov, susedov, v školských zariadeniach maloletých detí a u ich ošetrojúcej pediatričky, takisto oživovanie traumatizujúcej udalosti. Osobitný význam majú aj okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, keď poškodený bol po tragickej smrti manželky osamelým rodičom dvoch

maloletých detí a dovolateľ tieto okolnosti poznal. Miera zavinenia bola vysoká, keďže závažné tvrdenia formuloval bez ich overenia, opierajúc sa o nepreukázané klebety, a to napriek svojim profesionálnym skúsenostiam s prácou s informáciami. Rovnako nemožno opomenúť ani pohnútku dovolateľa spočívajúcu v snahe pomstiť sa poškodenému za jeho pričinenie sa o pracovné preloženie dovolateľa. Uvedené skutočnosti v ich vzájomnej súvislosti jednoznačne vylučujú záver o nepatrnej závažnosti činu a potvrdzujú, že skutok vykazuje všetky znaky prečinu aj z materiálneho hľadiska. Námieta dovolateľ preto nie je dôvodná a nezakladá naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ani žiadneho iného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Z dovolania zároveň vyplýva, že dovolateľ namieta aj nenaplnenie znakov skutkovej podstaty prečinu, pre ktorý bol uznaný za vinného. Ani túto námietku však nemožno považovať za dôvodnú. Je potrebné zdôrazniť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. [...] Pokiaľ teda dovolateľ spochybňuje závery súdov o naplnení jednotlivých znakov skutkovej podstaty, vrátane subjektívnej stránky, v skutočnosti polemizuje so skutkovými zisteniami a s hodnotením vykonaných dôkazov, čo rámec dovolacieho prieskumu presahuje. Navyše zo skutku, pre ktorý bol dovolateľ uznaný za vinného, možno jednotlivé zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona jednoznačne identifikovať. Skutková veta obsahuje opis konania spočívajúceho v oznámení nepravdivých údajov o poškodenom, opis ich spôsobilosti značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, narušiť jeho rodinné vzťahy a spôsobiť mu inú vážnu ujmu, ako aj opis osobitného motívu pomsty. Rovnako sú v nej vyjadrené aj skutkové okolnosti, z ktorých sudy vyvodili úmyselné zavinenie dovolateľa. Tomuto záveru následne zodpovedá aj odôvodnenie rozsudkov súdu prvého i druhého stupňa, ktoré sa jednotlivými znakmi skutkovej podstaty podrobne zaoberali a svoje závery náležite odôvodnili.“ Prokurátor navrhol, aby dovolací súd odmietol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

K vyjadreniu prokurátora k podanému dovolaniu doručil svoje vyjadrenie obvinený a prostredníctvom svojej obhajcu JUDr. Jozefa Holíča uviedol nad rámec podaného dovolania v zásade nasledovné:

„Obžaloba bola podaná prokurátorom [...] a jej] výrok už znel tak, akoby obvinený 30. decembra 2019 “hodnotil” uplynulý rok, a preto, že bol “presunutý” na inú pozíciu v rámci PZ a po podaní anonymnej listovej zásielky chcel docieľiť štetenie v domácnosti, u rodičov oznamovateľa, susedov v školskom zariadení a tým sa snažil značnou mierou ohroziť vážnosť “poškodeného” u spoluobčanov. Obvineným oznámené informácie boli spôsobilé poškodiť P.. P. U. v služobnom pomere vo funkcii riaditeľa odboru Z. a spôsobiť ujmu aj tým, že ho vystavil oživovaniu traumatizujúcej udalosti. Ak by pani F.. L. Q. nebola konala protiprávne, neboli by sa U. oživovali traumatické udalosti. Navyše sám a z vlastnej iniciatívy v predstave pomstiť sa podriadenému, aby ho vyzliekol z uniformy. Tak, ako nemožno vyvrátiť indíciu motívu podávania trestného oznámenia zo strany U., nemožno vyvrátiť obranu I., že nekonal v úmysle urobiť zle otcovi detí ale naopak chcel si byť istý, že deťom pri “takom tatkoví” sa po smrti matky nič nevyvíja tak, ako sa viedli klebety a tzv. chodbové reči.

Prokurátor vykonáva dozor nad zákonnosťou takpovediac platonicky a v limitoch, v mantineli, ktorý sa vyvíjal už od roku 2010, kedy podľa podzákonnej normy - nariadením ministra vnútra SR č. 175/2010 vzniklo Policajné prezídium a útvar Pol. prezídia Z., ktorá v začiatkoch správne a zákonne prevzala objasňovanie a vyšetrovanie najzávažnejších zločinov a organizovaného zločinu. [...] Vytvorila sa “podriadenosť” radových občanov, ale aj inštitúcii aj zložiek štátneho aparátu (prokurátor a súd), ktoré by skutočne mali byť nezávislé a nestranné. [...]

Nikto nikdy nevysvetlil, prečo by malo byť vedené skrátené vyšetrovanie. Nebolo ukončené do dvoch mesiacov. [...] možno súhlasiť aj s tým, že odôvodňovať obžalobu netreba, ak je jasné (to jasné nie je), že išlo o skrátené vyšetrovanie. Tu bolo špekulatívne a po ulovení dôkazov vznesené obvinenie pre ohováranie pre pomstu. Tým ide o prečin so sadzbou nad 3 roky a už poverený príslušník vo veci konať nesmie. Nebolo možné obžalobu podať bez odôvodnenia. [...] Výpočet svedkyňu, ktorá po porušení mlčanlivosti a pri podozrení zo zneužitia právomoci musel navrhnúť prokurátor. [...] Nejde o to, že už v čase, keď súd začal porušovať zákon a poškodzovať ľudské práva a základné slobody obhajca v 1. rade P.. P. skutočne od výsluchu svedkyne upustil. To však neznamená, že prokurátor, ktorý ako dozorca zákonnosti musel svedkyňu nechať vypočuť. Totiž, tak ako tvrdí vyšetrovateľ [...], že svedok

poškodený ako oznamovateľ a riaditeľ Z. dával pokyny, ako má vyšetrovateľ postupovať, tak prokurátor limitovane ponúkal súdu dôkazy. Práve preto, že svedkyňa mohla vypovedať, že P. U. naviedol na porušenie zákona a mohol prikázať, aby mu bol anonym odfotený a nezákonne vydaný. Nie skutkový stav, ale zákonná povinnosť bola prokurátorom porušená, pretože neboli opísané a vysvetlené procesné ale hlavne hmotnoprávne skutočnosti nesmel prokurátor pod "legendou" použiť § 235 písm. d) Tr. por. Prokurátor nesporne je dozorcom zákonnosti. V prípravnom konaní, nebol dozorcom, bol vykonávateľom priania "silnejšieho". Prokurátor má však aj ústavnú právomoc a teda aj povinnosť ako zástupca štátu. Podľa čl. 149 ústavy musí chrániť práva zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu. Prokurátor sa tejto právomoci v celom rozsahu (mimo PO) vzdal a tým konal protiústavne. [...] Štát a SR, deklarovaná v ústave ako demokratický a právny štát predsa nemá záujem chrániť práva presadzované oznamovateľom P. P. U., ktorý označil anonym podaný správnomu orgánu za nepravdivý a podaný z pomsty, hoci sa k listine dostal protiprávne. Tým, že zneužil svoje postavenie a naviedol zamestnankyňu porušiť zákonnú povinnosť predsa nemôže dostať ochranu demokratického a právneho štátu. Jeho nezákonný postup prokurátor nepovažoval za porušenie práv obvineného a práv štátu. Tým, že porušil ustanovenie čl. 149 došlo k porušeniu zákona a práva obvineného na obhajobu.

Dozor zástupcu štátu musí byť uplatňovaný v zmysle čl. 149 ústavy aj na súdnom konaní. To, že vykonávaný nebol svedčí ustanovenie náhradného obhajcu, hoci 2. obhajca o potrebe účasti na pojednávaní upovedomený nebol. Náhradný obhajca bol aj na úkone, kedy bol vypočúvaný obžalovaný a aj svedok poškodený. Ak bol pri výsluchu náhradný obhajca musel prokurátor túto nezákonnosť a neústavnosť namietat. Neurobil tak. Tým bol výsluch strán trestného konania nezákonný a bol ním zavinený nespravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd. [...] Pri účasti nezákonne ustanoveného náhradného obhajcu je dopočutý obžalovaný a to bez zákonného poučenia. Prokurátor toleruje pochybenie, keď sudkyňa, po zmene a súhlase so zmenou neprečíta, podľa § 277 ods. 5 posledná veta Tr. por. zápisnice z HP [...].

[...] prokurátor má zákonnú a ústavnú povinnosť svedkyňu, ktorá porušila svoje povinnosti brať v zmysle zásady oficiality na zodpovednosť. Riešiť, či nebol spáchaný prečin alebo aspoň priestupok zneužitia právomoci. Konanie porušovateľky porušením mlčanlivosti totiž procesne prerušila príčinnú súvislosť medzi obsahom anonymu podaného obžalovaným a ohrozením záujmov pána riaditeľa odboru Z.. To, že sa tento dôkaz nevykonal má za následok, že bola porušená ústava v čl. 13 ods. 3, pretože pri ohováraní musí prokurátor preukázať, že nepravdivé skutočnosti značnou mierou môžu poškodiť, vid' skutkovú vetu. V konkrétnom prípade vraj bol vykonaný úkon správneho orgánu u rodičov "poškodeného", u susedov, v škole a samozrejme pán riaditeľ kópiu anonymu zverejnil u kolegov a nadriadeného. Tvrdenie, že nepravdivé výroky boli spôsobilé značnou mierou poškodiť treba považovať za teoretické závery až špekulácie.

Z celkového vyjadrenia prokurátora krajskej prokuratúry treba zvýrazniť to, že vyšetrovateľ F.. F.. P. U. napísal [...] Poškodenie dobrého mena je však jednoznačne možné chápať ako ohrozenie poškodeného v značnej miere, najmä, ak sa jedná o vysokopostaveného funkcionára PZ. To síce nie je pravda a vysoký funkcionár musí v priamej úmere, čím je vyšší, tým viac tolerovať útoky verejnosti aj jednotlivca a tieto, aj keď nie sú pravdivé, musí z titulu postavenia znášať alebo aspoň byť tolerantnejším. Ak by P. P. U. nebol riaditeľom Z., tak by ani vznesené obvinenie nebolo."

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na podanie dovolania (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dovolanie obvineného F.. P.. V. I. je potrebné postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, nakoľko je zjavné, že dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku nie sú splnené.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku. V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktne obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

Najvyšší súd pripomína, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku (R 120/2012-I). Z uvedeného je preto potrebné vyvodíť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

V prípade výskytu formálne nesprávne označených dovolacích námietok sa aplikuje tzv. princíp viazanosti dovolacími námietkami (a nie ich konkrétnym formálnym označením tak, aby tieto presne a jasne zodpovedali konkrétnemu dovolaciemu dôvodu, naplnenia ktorého sa domáha obvinený). Priamym „pretavením“ dotknutého princípu (R 120/2012) je tomu zodpovedajúca povinnosť dovolacieho súdu spočívajúca v tom, že dovolací súd skúma možnosť zaoberať sa takýmito námietkami z toho pohľadu, či z obsahového (materiálneho) hľadiska naplňajú niektorý z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Vzhľadom na obsahovú nejednoznačnosť podaného dovolania, kedy obvinený síce uvádza uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, avšak niektoré námietky ďalej systematicky nepodraduje pod konkrétne dôvody dovolania, najvyšší súd posúdil dovolanie podľa obsahu a jednotlivé námietky podradil pod dovolacie dôvody, ku ktorým majú najbližšie.

S poukazom na nevyhnutnosť uplatňovania správnej formálno-právnej subsumpcie dovolacích námietok pod príslušné (im zodpovedajúce) dovolacie dôvody najvyšší súd osobitne poznamenáva, že námietku spochybňujúcu nevykonanie obvineným navrhovaného dokazovania formálne dovolateľom nesprávne podradenú (subsumovanú) pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, dovolací súd podradil pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom, nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom môže naplniť tento dovolací dôvod. Nevykonanie obhajobou navrhovaného dôkazu však za určitých okolností môže byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a preto sa dovolací súd touto námietkou zaoberal pri tomto dôvode dovolania.

Vychádzajúc z predloženého spisového materiálu najvyšší súd ďalej uvádza, že námietky obvineného potencionálne subsumovateľné pod dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku v rozsahu:

- prokurátor nereagoval na sťažnosť obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia v prípravnom

konaní;

- prokurátor nereagoval na podania obhajoby v prípravnom konaní a tým potlačil práva obhajoby;
- v obžalobnom návrhu, ako ani v rozsudku súdu prvého stupňa nebola zachovaná totožnosť skutku vo vzťahu k skutku opísanému v uznesení o vznesení obvinenia;
- podaná obžaloba nebola odôvodnená;
- skrátené vyšetrovanie nebolo skončené do dvoch mesiacov;
- v dôsledku prieťahov v konaní došlo k porušeniu práva na obhajobu;
- výsluch obžalovaného a poškodeného na hlavnom pojednávaní bol procesne a vecne nezákonný pre porušenie § 2 ods. 11 Trestného poriadku a pre prítomnosť náhradného obhajcu na týchto výsluchoch; neboli obvineným uplatnené najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, a to napriek tomu, že okolnosti podmienujúce ich uplatnenie museli byť obvinenému známe už v pôvodnom konaní pred vynesením rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/137/2025, z 10. februára 2026.

Podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

V súlade so stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 11/2016, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2016, platí ohľadne ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku nasledovné:

„Ustanovenie Čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) limituje uplatnenie ohrozených alebo porušených subjektívnych práv v konaní pred štátnymi orgánmi postupom týchto orgánov ustanoveným zákonom, z čoho vyplývajú aj obmedzenia ustanovené zákonom (lehota alebo iná podmienka na uplatnenie práva). Nezáleží na tom, či ide o právo vyplývajúce aj priamo z ústavy alebo „len“ zo zákona.

Ak Trestný poriadok ustanovuje pre uplatnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku podmienku námietky dovolateľovi známej okolnosti, ktorá uplatnený dovolací dôvod zakladá, už v predchádzajúcom (najneskôr odvolacom) konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku), nie je možné bez takého postupu dotknutý dôvod dovolania úspešne použiť a dovolací súd v takom prípade dovolanie vždy odmietne ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.“

Berúc do úvahy vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že dovolateľ prvýkrát až v dovolaní namietal okolnosti prejednávanej veci, ktoré boli (objektívne) skôr zistiteľné z obsahu spisového materiálu. Zákonná podmienka uplatnenia dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku uvedená v prvej vete § 371 ods. 4 Trestného poriadku preto nie je v prípade týchto jeho námietok naplnená. Rovnako sa pre úplnosť žiada dodať, že v súlade s ustálenou súdnou praxou neprichádza do úvahy ani obídienie tejto podmienky s odkazom na to, že podľa § 317 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku mal na v dovolaní (prvýkrát) namietané okolnosti ex offio prihliadnuť odvolací súd.

Pokiaľ obvinený riadne nevyužíva svoje právo namietat skutkové a právne závery súdov nižších stupňov v priebehu pôvodného konania, pre účely dovolacieho konania platí, že sa nemôže procesne účinným spôsobom (podaním dovolania) domáhať ochrany svojich práv, keďže sa v predchádzajúcich štádiách konania o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral (*vigilantibus leges sunt scriptae* - zákony sú napísané pre bdelych, treba byť bdely, aby sme mohli ochrániť svoje právo, *vigilantibus iura* - právo je na strane ostražitých, *vigilantibus non dormientibus iura subveniunt* - právo pomáha bdelym, nie spiacim).

S prihliadnutím na zistené okolnosti prípadu najvyššiemu súdu nezostáva nič iné len konštatovať, že na podklade vyššie vymenovaných námietok dovolateľa ďalší prieskum naplnenia označených dôvodov dovolania s poukazom na § 371 ods. 4 Trestného poriadku neprichádza do úvahy. Dovolací súd sa preto

ďalej zaoberal len tými námietkami dovolateľa, ktoré uplatňoval aj v pôvodnom konaní.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu tak, ako je zakotvené v článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v článku 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd i v článku 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru a v neposlednom rade v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov, činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu, je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Zásada práva na obhajobu vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

V úzkej spojitosti s právom na obhajobu treba vnímať právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich rovinách:

- a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,
- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojvoľný), nepriehľadný a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k dispozícii.

Výrok rozhodnutia sám o sebe nestačí na to, aby naplnil požiadavku spravodlivého procesu, pretože z pohľadu obvineného je potrebné, aby bolo zrejmé, akými úvahami sa súd riadil, ako sa vysporiadal s dôkazmi a ktorá argumentácia bola pre súd presvedčivejšia a tvorí základ jeho rozhodnutia. Preto musí byť daný výrok náležite odôvodnený. Sprostredkovaným výsledkom je následne možnosť obvineného skontrolovať, ako sa súd vysporiadal s jeho argumentáciou a dôkazmi, čím získa obraz o výkone spravodlivosti, v jej mene (Tatishvili proti Rusku). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia sa musí vysporiadať s relevantnými právnymi a skutkovými otázkami, ako aj argumentami obvineného, ktoré sú podstatného právneho významu.

Napriek nespornému významu vyššie rozvedeného práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Van de Hurk proti Holandsku, resp. Ruiz Torija proti Španielsku). Podstatou práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze proti Gruzínsku) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené

stranou konania (opätovne viď. napr. Van de Hurk proti Holandsku). Na podklade takéhoto postupu súdu je následne možné kvalifikovaným spôsobom posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé.

Dovolateľ v podanom dovolaní namietal okrem iného aj nedostatočné odôvodnenie rozsudkov konajúcich súdov, nakoľko podľa jeho názoru nebolo odôvodnené:

- z akých dôvodov súdy považovali jeho výroky za nepravdivé,
- z akých dôvodov boli jeho výroky spôsobilé značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, resp.
- z akých dôvodov mal byť čin vykonaný z pomsty, ak bolo jeho preradenie podpísané prezidentom Policajného zboru Slovenskej republiky.

Najvyšší súd dáva v prvom rade do pozornosti, že v dvojštánčnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, s ktorými sa stotožňuje. Reflektujúc na námietky dovolateľa preto najvyšší súd posudzoval oba rozsudky konajúcich súdov z hľadiska ich odôvodnenia spoločne. Po nahliadnutí do odôvodnení oboch rozsudkov najvyšší súd konštatuje, že spochybňovanie odôvodnení rozsudkov konajúcich súdov zo strany dovolateľa nie je dôvodné.

Z odôvodnení oboch rozsudkov totižto vyplýva, že súdy nižších stupňov sa na podklade vykonaných dôkazov hodnotených v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku riadne vysporiadali s obvineným namietanými skutočnosťami, keď riadne poukázali na konkrétne zistenia a skutkové úvahy, ktoré ich viedli k záveru, že obvinený oznámil príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nepravdivé údaje (porovnaj najmä str. 12 a nasl. rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj str. 35 rozsudku odvolacieho súdu), že konanie obvineného bolo spôsobilé značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu (porovnaj str. 13 a nasl. rozsudku súdu prvého stupňa), ako aj k záveru, že u obvineného bol prítomný motív z pomsty podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty (porovnaj str. 14 a nasl. rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj str. 34 a nasl. rozsudku odvolacieho súdu).

Napadnuté rozsudky skôr konajúcich súdov sú podľa dovolacieho súdu odôvodnené tak, že vychádzajú z hodnotenia dôkazov v intenciách podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku - založenom na vnútornom presvedčení súdu premietnutého do myšlienkových úvah vyjadrených v písomnom vyhotovení odsudzujúceho rozsudku a na starostlivom uvážení okolností prípadu tak jednotlivo, ako aj v ich súhrne (primerane R 68/2008). Opak by mohol platiť v prípade, ak by príslušný súd vinu obvineného konštatoval len na podklade zovšeobecňujúceho konštatovania bez odkazu na konkrétne výsledky vykonaného dokazovania a odôvodnenia všetkých skutočností rozhodujúcich pre trestnú vec, ktorá je predmetom dovolacieho prieskumu najvyšším súdom (obdobne I. ÚS 712/2014), čo sa však v tomto prípade zjavne nestalo. Najvyšší súd pripomína, že právo na spravodlivý proces nezaručuje právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Sú neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Dovolací súd bez tohto aby preskúmal správnosť skutkových zistení skôr konajúcich súdov a ich hodnotenie dôkazov (v dovolacom konaní vylúčené - pozn. najvyššieho súdu) uzatvára, že napadnuté rozsudky skôr konajúcich súdov v súhrne spĺňajú požiadavku zákonnosti, presvedčivosti a preskúmateľnosti, keď jasne a zrozumiteľne dávajú odpovede na podstatné skutkovo relevantné a pre výsledok trestného konania zásadné otázky ohľadne naplnenia skutkovej podstaty prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona. Zohľadňujúc uvedené je potom zrejmé, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je na podklade námietok dovolateľa smerujúcich k spochybneniu odôvodnení napadnutých

rozsudkov naplnený.

Majúc ďalej na zreteli námietku obvineného ohľadne nevykonania ním navrhovaného dokazovania najvyšší súd dáva do pozornosti, že právu obvineného spočívajúcemu v možnosti navrhovať dôkazy zodpovedá paralelne existujúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), prípadne rozhodnúť o tom, že ďalšie dôkazy sa vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku - primerane pozri R 116/2014).

Pre posúdenie možnosti aplikácie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je v tom-ktorom prípade dôležité zistenie, že sa konkrétny súd predloženým návrhom na doplnenie dokazovania zaoberal, avšak sa mu rozhodol z určitých dôvodov nevyhovieť. Je potrebné si uvedomiť, že súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

Nejde o porušenie práva na obhajobu, ak súd nevyhovie dôkazným návrhom obhajoby z dôvodu, že skutkový stav považuje za zistený v dostatočnom rozsahu pre rozhodnutie. Zároveň ale platí, že rozhodnutie súdu o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania môže za istých okolností predstavovať porušenie práva na obhajobu - § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Stane sa tak vtedy, ak súd v uznesení o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku, (ktoré sa len vyhlási a zaznamená do zápisnice o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí a písomne nevyhotovuje), resp. minimálne v odsudzujúcom rozsudku v zmysle § 168 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku, alebo v rozhodnutí odvolacieho súdu vo veci samej, nevysvetlí (neodôvodní) aspoň stručným, no zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom nadbytočnosť a nepotrebnosť doplnenia dokazovania.

Pre bližšie vysvetlenie najvyšší súd uvádza, že právo na obhajobu je porušené predovšetkým v prípade existencie tzv. opomenutého dôkazu. Podľa doktríny opomenutých dôkazov je opomenutým predovšetkým taký dôkaz, ktorého vykonanie má pre posúdenie otázky viny zásadný význam, avšak vo veci rozhodujúci súd jeho vykonanie bez adekvátneho odôvodnenia odmietne, prípadne jeho vykonanie úplne opomenie bez akéhokoľvek odôvodnenia, čím v konečnom dôsledku dochádza k tomu, že vo vlastných rozhodovacích dôvodoch o ňom vo vzťahu k jeho odmietnutiu absentuje akákoľvek zmienka, alebo zmienka je len okrajová a všeobecná, nezodpovedajúca povahe a závažnosti veci.

Z podaného dovolania najvyšší súd zistil, že dovolateľ namietal nevykonanie dokazovania výsluchom pracovníčky príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Za účelom overenia tvrdení dovolateľa dovolací súd nahliadol do predloženého spisového materiálu a zistil, že obhajca obvineného na hlavnom pojednávaní konanom 21. augusta 2025 na otázku súdu prvého stupňa, či trvá na tomto svojom návrhu na vykonanie dokazovania uviedol, že od tohto návrhu obhajoba upúšťa a na ňom netrvá (porovnaj č. I. 509 súdneho spisu). Poukazujúc na zvolený postup obhajoby najvyšší súd konštatuje, že o predloženom návrhu na výsluch svedkyne nebolo potrebné rozhodnúť postupom podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku, pričom žiadnu vadu konania s dopadom na právo obvineného na obhajobu nemôže za takejto situácie predstavovať skutočnosť, že nevykonanie tohto výsluchu nebolo zo strany konajúcich súdov nijako odôvodnené. V trestnej veci obvineného vzhľadom na postup obhajoby nie sú teda prítomné tzv. opomenuté dôkazy vo význame dôkazov, ktoré konajúce súdy napriek návrhom obhajoby na ich vykonanie ignorovali alebo odmietli bez toho, aby svoje rozhodnutie adekvátne odôvodnili, a ktoré by mohli spôsobovať naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v zmysle zásadného porušenia práva obvineného na obhajobu.

Pokiaľ obvinený namietal porušenie jeho práva na obhajobu s poukazom na to, že súd nevykonával v tomto smere dokazovanie z vlastnej iniciatívy, resp. že prokurátor takéto dokazovanie nenavrhoval, dovolací súd

dáva do pozornosti, že na podklade dovolacích námietok spadajúcich pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je oprávnený skúmať hodnotenie dôkazov, ako ani „kvalitatívnu správnosť“ úvah skôr konajúcich súdov (a už vôbec nie prokurátora ako procesnej strany v trestnom súdnom konaní) vo vzťahu k dostatočnosti dôkazného podkladu pre nimi vnímané zistenie skutkového stavu v miere spoľahlivej a obsahovo spôsobilej pre rozhodnutie vo veci samej. Dovolací súd rovnako nie je oprávnený (výnimku predstavuje procesná situácia, ak je dovolateľom minister spravodlivosti; viď § 371 ods. 3 Trestného poriadku) skúmať a meniť ani správnosť a úplnosť skutku zisteného práve na podklade už skôr vykonaného hodnotenia dôkazov, ktoré sa realizuje v konaní pred súdom prvého stupňa a odvolacím súdom.

Nevykonanie (arbitrárne), pre spravodlivé rozhodnutie známeho a dôležitého, významného či rozhodného dôkazu súdom alebo nesprávne hodnotenie dôkazov, môže byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, pretože posúdenie rozsahu (ne)vykonaných dôkazov, ako aj posúdenie správnosti realizovaného hodnotenia vykonaných dôkazov je otázkou skutkovou a nie právnou. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov skôr konajúcimi súdmi. S ohľadom na to nemôže argumentácia dovolateľa, ktorým nie je minister spravodlivosti, spochybňujúca nevykonanie nenavrhnutého dôkazu zodpovedať dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Vyslovený záver v plnom rozsahu zodpovedá doterajšej aplikačnej praxi i judikatúre najvyššieho súdu o nemožnosti preskúmavania správnosti a úplnosti skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní, s výnimkou prieskumu ich rozhodnutí uvedeným spôsobom z podnetu dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Pokiaľ tak neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní dovolací súd nemôže preskúmať v rámci dovolateľom (obvineným alebo generálnym prokurátorom) uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nemožno takéto skutkové preskúmanie rozhodnutí súdov v pôvodnom konaní dosiahnuť a vo svojej podstate obchádzať prostredníctvom uplatnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, konkrétne uplatnením dovolacej námietky spočívajúcej v tom, že v pôvodnom konaní nebol vykonaný konkrétny dôkaz, ktorý však podľa subjektívneho hodnotenia dovolateľa vzhľadom na jeho význam (dôležitosť) vykonaný byť mal.

Osobitne k úvahe súdu o nevykonaní navrhovaného dokazovania dovolací súd uvádza, že posúdenie dôležitosti (významu) konkrétneho dôkazu nie je možné bez komplexného vyhodnotenia dôkazného stavu na podklade rozsahu a kvality procesu dokazovania vykonaného súdmi v pôvodnom konaní, ktorého výsledkom je nimi zistený skutkový stav, v konečnom dôsledku odzrkadlený v tzv. skutkovej vete výroku o vine obvineného. Záver o dôležitosti (významu) takého dôkazu preto logicky nie je možný bez primárneho posúdenia otázky náležite zisteného skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktorý je zase výsledkom procesu hodnotenia dôkazov podľa kritérií upravených v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, z ktorého obsahu je navyše nepochybné, že žiadny dôkaz v trestnom konaní nemožno posudzovať izolovane od iných, v danej veci zabezpečených, resp. vykonaných dôkazov.

Vyššie uvedený záver tak zohľadňuje systematickú prepojenosť jednotlivých dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ich vzájomné vzťahy a obsahovú nadväznosť, v posudzovanom prípade medzi dovolacími dôvodmi upravenými v tomto ustanovení pod písmenami c) a i) a na vetu za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku logicky nadväzujúci ako jediný možný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Dovolací súd z vyššie uvedených dôvodov zdôrazňujúc svoju viazanosť skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu poznamenáva, že na podklade dovolania podaného obvineným nebol v tejto trestnej veci oprávnený skúmať a posudzovať nevykonané dôkazy z hľadiska ich významu pre skutkový stav predloženej veci, ako ani správnosť hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany mestského a krajského súdu [§ 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou Trestného poriadku].

Za pravdu nemožno dať dovolateľovi ani pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa údajného porušenia práva na

obhajobu tým, že mu bol zo strany súdu prvého stupňa ustanovený náhradný obhajca. Je síce pravdou, že obvinený má právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu (zvolený obhajca má prednosť pred ustanoveným obhajcom), ktorý výber musí byť v zásade rešpektovaný, čo je významné najmä z hľadiska existencie vzájomnej dôvery medzi obhajcom a jeho klientom, no uvedené právo nie je absolútnej povahy. Môžu totiž existovať relevantné a dostatočné dôvody - a medzi také patria dôvody zákonom určené pre ustanovenie náhradného obhajcu (§ 42 ods. 1 Trestného poriadku), ktoré môžu ospravedlniť ustanovenie obhajcu (eventuálne aj) proti vôli obvineného (k tomu porovnaj 1TdoV/11/2015).

V tejto súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti opatrenie súdu prvého stupňa z 5. marca 2024 obsahujúce vymedzenie dôvodov, pre ktoré bol náhradný obhajca P. F. v priebehu súdneho konania súdom prvého stupňa obvinenému ustanovený (predchádzajúce ospravedlnenie sa zvoleného obhajcu P. P. z hlavného pojednávania, reštančná vec a obvineného požiadavka, aby bolo v jeho trestnej veci konané za prítomnosti obhajcu na hlavnom pojednávaní - porovnaj č. l. 384 súdneho spisu). S prihliadnutím na postup súdu prvého stupňa po zrušení jeho (v poradí) prvého rozsudku, sp. zn. K2-4T/34/2021, z 30. mája 2024 a vrátení veci na ďalšie konanie uznesením odvolacieho súdu, sp. zn. 6To/111/2024, z 20. marca 2025 je zrejmé, že samosudkyňa mestského súdu zotrvala na názore, že pretrvávajúca dôvodná obava zo zmarenia ďalších pojednávanií obhajobou, a preto ustanovenie náhradného obhajcu zrušila až opatrením z 2. októbra 2025 po vyhlásení (v poradí) druhého rozsudku súdu prvého stupňa s odôvodnením, že zvolený obhajca P. P. sa už na ďalších pojednávaniach zúčastňoval a zvolený obhajca P. O. súhlasil s konaním bez jeho účasti (porovnaj č. l. 535 súdneho spisu). Opísaný postup súdu prvého stupňa v reštančnej veci dovolací súd považuje za zákonný, odôvodnený a nemá k nemu žiadne výhrady.

Ak obvinený naznačuje, že súd prvého stupňa po zrušení jeho (v poradí) prvého rozsudku nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu ohľadne nezákonného ustanovenia náhradného obhajcu a s takýmto obhajcom ďalej konal, dovolací súd po nahliadnutí do predmetného uznesenia konštatuje, že odvolací súd takýto právny názor vo svojom rozhodnutí nevyslovil. Z predmetného uznesenia možno zistiť len to, že odvolací súd sa stotožnil okrem iného aj s námietkami obvineného v tom smere, že došlo k pochybeniu, keď sudkyňa mestského súdu napriek žiadosti o odročenie hlavného pojednávania z dôvodu práceneschopnosti s tvrdením, že takúto žiadosť nemá, konala a rozhodla na hlavnom pojednávaní 30. mája 2024 v neprítomnosti obvineného F. P. V. I. bez toho, aby mu bolo umožnené vyjadriť sa k výsluchu svedkyne D. L. G. a predniesť záverečnú reč (porovnaj č. l. 472 súdneho spisu). Interpretáciu uznesenia odvolacieho súdu zo strany obhajoby najvyšší súd považuje za zavádzajúcu.

Napokon vo vzťahu k tvrdeniu obhajoby, podľa ktorého došlo k porušeniu „rovnosti zbraní“ v tomto konaní, nakoľko postup prokurátora mal byť údajne riadený poškodeným, ako aj vo vzťahu k súvisiacim tvrdeniam obhajoby o údajnej podriadenosti inštitúcií (vrátane súdov a prokuratúry) bývalej Z. Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, dovolací súd len v krátkosti poznamenáva, že takéto tvrdenia obvineného uplatňované prostredníctvom obhajcu P. O. považuje len za ničím nepodložené špekulácie, a preto bez ďalšieho nemôžu predstavovať relevantný podklad pre vyslovenie naplnenia dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, resp. akýchkoľvek iných dôvodov dovolania.

Poukazujúc na zistené skutočnosti najvyššiemu súdu nezostáva iné len konštatovať, že naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v zmysle zásadného porušenia práva na obhajobu nezistil.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Uvedený dovolací dôvod v kontexte trestnej veci obvineného nachádza svoj odraz v tom, že súd je povinný zabezpečiť obvinenému dodržanie všetkých jeho práv, ktoré mu ako obvinenému priznáva Trestný poriadok so zvláštnym dôrazom na právo obvineného na prejednanie jeho trestnej veci v jeho prítomnosti, teda v kontexte ústavných práv a práv zabezpečených medzinárodnými dohovormi, predovšetkým Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Na jednej strane pritom stojí právo, no nie povinnosť obvineného zúčastniť sa prejednávania jeho veci pred súdom, pokryté príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku o práve obvineného odmietnuť sa zúčastniť hlavného pojednávania či verejného zasadnutia o odvolaní, resp. právo obvineného výslovne požiadať súd, aby sa hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti.

V úzkej korelácii s uvedeným je naopak povinnosť obvineného rešpektovať zákonom stanovené pravidlá nevyhnutné pre vykonanie zákonného a spravodlivého súdneho konania za súčasného rešpektovania zásady rýchlosti a hospodárnosti trestného konania v úmysle zákonodarcu vyhnúť sa zbytočným prietahom pri vykonávaní úkonov trestného konania, vrátane konania pred súdom.

Medzi základné zásady trestného konania patrí zásada vyjadrená v § 2 ods. 7 Trestného poriadku, a síce právo každého, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Trestný poriadok tak priamo nadväzuje na článok 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Naviac, právo obvineného na prejednanie veci pred súdom v jeho prítomnosti takisto vyplýva aj z článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ktorého dikciu je potrebné okrem iného vykladať aj tak, že každý, o právach a povinnostiach ktorého má byť v rámci konania pred súdom rozhodované, má mať v rámci práva na súdnu ochranu možnosť osobne sa na takom konaní zúčastniť; musí mu byť pritom reálne umožnená účasť na konaní, právo vyjadriť sa pred súdom k tomu, čo mu je kladené za vinu a k dôkazom, na ktorých je založená obžaloba. Z tejto zásady sú výnimky prípustné len za splnenia zákonom predpísaných tak formálnych ako aj materiálnych podmienok, ktoré minimalizujú negatívny dopad na spravodlivý proces vyvolaný neprítomnosťou obvineného (porovnaj najmä § 252 ods. 2 Trestného poriadku alebo § 293 ods. 5 Trestného poriadku).

Dovolaťel v súvislosti s dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku v podstate namietal, že 30. mája 2024 bolo rozhodnuté o vykonaní hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. K otázke prítomnosti obvineného na tomto hlavnom pojednávaní sa vyjadril už odvolací súd, keď uznesením, sp. zn. 6To/111/2024, z 20. marca 2025 zrušil (v poradí) prvý rozsudok súdu prvého stupňa okrem iného aj z dôvodu, že došlo k vykonaniu hlavného pojednávania v neprítomnosti obvineného (č. l. 459 a nasl. súdneho spisu). K pochybeniu podľa odvolacieho súdu došlo v tom, že súd prvého stupňa napriek tomu, že i náhradný obhajca mu niekoľkokrát uvádzal, že obvinený je práceneschopný a žiadal o odročenie pojednávania, pokračoval v konaní v neprítomnosti obvineného s tvrdením, že takúto žiadosť nemá, pričom v dôsledku takéhoto konania nebolo obvinenému umožnené vyjadriť sa k výsluchu svedkyne a predniesť záverečnú reč (č. l. 472 súdneho spisu).

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že ďalšie hlavné pojednávania po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa, sp. zn. K2-4T/34/2021, z 30. mája 2024 a vrátení veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie konané 21. augusta 2025 a 2. októbra 2025 boli vykonané v prítomnosti obvineného a bolo mu umožnené vyjadriť sa k výsluchu svedkyne D.. G., ako aj predniesť záverečnú reč (č. l. 520 a č. l. 533 súdneho spisu). Dovolací súd sa s poukazom na uvedené plne stotožňuje s prokurátorom, že pochybenie vytknuté odvolacím súdom v opravnom konaní bolo súdom prvého stupňa po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie v plnom rozsahu napravené, a preto nie je žiadny dôvod na odstránenie pochybenie v tomto konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku prihladať. Pokiaľ dovolaťel tvrdí opak, jeho názor nereflektuje základný účel opravného konania, ktorým je náprava chýb, omylov alebo nesprávnych zistení.

Čo sa týka námietok dovolateľa voči procesnému postupu, ktorými súdom nižších stupňov vytýka, že o jeho odvolaní proti (v poradí) prvému rozsudku súdu prvého stupňa sa nerozhodovalo na verejnom zasadnutí, resp. že na hlavnom pojednávaní konanom 21. augusta 2025 nebolo dodržané ustanovenie § 277 ods. 5 Trestného poriadku (nebol prečítaný podstatný obsah zápisníc o hlavných pojednaniach, ale bolo len oboznámené doposiaľ vykonané dokazovanie), takýmto spôsobom vymedzené námietky vecne nezodpovedajú dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, ako ani žiadnemu inému dôvodu dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. Dovolací súd preto považuje za nadbytočné sa ďalej zaoberať otázkami, či súdy správne aplikovali dotknuté ustanovenia Trestného poriadku. Úlohou dovolacieho súdu v dovolacom konaní totižto nie je skúmať akékoľvek pochybenia konajúcich súdov, ale len tie, ktoré sú spôsobilé naplniť niektorý z dôvodov dovolania podľa Trestného poriadku. Ak sa dovolateľovi nepodariť svoje námietky vymedziť tak, aby zodpovedali niektorému z dôvodov dovolania, dovolací súd takéto námietky nie je oprávnený preskúmať.

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd nezistil ani naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípade ak skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom je zrejmé z obsahu spisu, pričom súčasné porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 a nasl. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V naznačenej súvislosti tomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Platí, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom, tzn. že pri ich vykonávaní alebo ich získaní bol porušený zákon. Povedané inými slovami, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený:

- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd vykonal nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní alebo získaní bol porušený zákon;
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd na hlavnom pojednávaní nevykonal, ale prihliadal na ne;
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré síce boli získané zákonným spôsobom, ale nie sú procesne použiteľné na preukazovanie skutočností dôležitých pre rozhodnutie.

Dovolací súd podotýka, že ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, nemôže ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy, ako ani ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov. Ďalej platí, že nesúlady so zákonom musí byť v súvislosti s dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku konštatovaný v tom zodpovedajúcej intenzite vo vzťahu k dôkazu, na ktorom je rozhodnutie založené vo výlučnej alebo v rozhodujúcej miere. V prípade namietaných dôkazných prostriedkov musí ísť v rámci takto zúženého priestoru (aplikujúc reštriktívny výklad dotknutého ustanovenia) o chybu, ktorá by vo výlučnej alebo rozhodujúcej miere ovplyvnila samotnú podstatu a význam dôkazných prostriedkov. Takto je zároveň zachovaný princíp, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok možno úspešne podať len v prípade výskytu závažných chýb aplikácie hmotného alebo procesného práva.

K uplatnenému dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku najvyšší súd poznamenáva, že majúci na zreteli ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku (viď vyššie) dovolateľ predkladá len jedinú prípustnú námietku, a to konkrétne, že obvinený mal byť údajne dopočutý bez zákonného poučenia. Po oboznámení sa s relevantnými časťami predloženého spisového materiálu

dovolací súd v reakcii na tvrdenia obhajoby podotýka, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 21. augusta 2025 je zrejmé, že výsluch obžalovaného bol realizovaný po zákonom poučení (viď č. 1. 509 súdneho spisu). Absenciu bezprostredného poučenia obvineného ohľadne jeho práv v zmysle § 258 ods. 1 Trestného poriadku možno zistiť len pred položením jednej parciálnej otázky samosudkyne na hlavnom pojednávaní konanom 2. októbra 2025 (porovnaj č. 1. 532 súdneho spisu).

Najvyšší súd poznamenáva, že len v dôsledku absencie bezprostredného poučenia obvineného pred položením parciálnej a doplňujúcej otázky samosudkyňou obvinenému na hlavnom pojednávaní konanom 2. októbra 2025 nedošlo k naplneniu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Je tomu tak preto, že povinnosť poučiť obžalovaného podľa § 258 ods. 1 Trestného poriadku je potrebné vykladať v súlade s ustanovením § 122 ods. 1 Trestného poriadku tak, že táto povinnosť súdu sa vzťahuje najmä na prvý výsluch obžalovaného na hlavnom pojednávaní. Keďže obvinený bol o svojich právach poučený pri predchádzajúcich výsluchoch na hlavnom pojednávaní (naposledy na hlavnom pojednávaní konanom 21. augusta 2025), dovolací súd nepovažuje absenciu ďalšieho poučenia pred položením doplňujúcej otázky zo strany samosudkyne za takú vadu, ktorá by spôsobila nezákonnosť tejto časti výsluchu obžalovaného.

Súčasne najvyšší súd dopľňa, že na odpovedi obvineného na predmetnú doplňujúcu otázku samosudkyne neboli založené rozhodnutia konajúcich súdov. Preto platí, že pokiaľ by aj bola táto otázka obvinenému položená bez predchádzajúceho zákonného poučenia v rozpore so zákonom, nemohlo by dôjsť k naplneniu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Dovolací súd opakuje, že dovolacie konanie je určené len na nápravu najzásadnejších hmotnoprávných a procesných pochybení súdov, nie akýchkoľvek pochybení súdov, ktoré nemajú dopad na výsledok trestného konania.

Berúc do úvahy vyššie uvedené najvyšší súd sumarizuje, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nemožno na podklade uplatnenej námietky dovolať považovať za naplnený.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie posúdenie trestnosti činu a tiež uloženie trestu v rozpore s § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premĺčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod..

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili skôr konajúce a rozhodujúce sudy, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania tieto sudy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu

zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili skôr konajúce súdy, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Najvyšší súd aj na tomto mieste opakuje, že za skutkové námietky sa považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov skôr konajúcimi a rozhodujúcimi súdmi. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

V dovolacom konaní iniciovanom obvineným niet právne významného priestoru pre ďalšiu obhajobnú argumentáciu charakteru typického pre konanie pred súdom prvého stupňa, resp. pre odvolacie konanie. Obvinený v dovolaní síce formálne namieta (ne)naplnenie skutkovej podstaty prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona, avšak nesprávne právne posúdenie zisteného skutku sa snaží v časti dovolania odôvodniť primárne prostredníctvom spochybnenia správnosti zisteného skutkového stavu konajúcimi súdmi a tiež spochybnením nimi vykonaného hodnotenia dôkazov.

In concreto najvyšší súd dáva do pozornosti nasledovné parafrázované námietky dovolateľa, ktoré sa nezhodujú s riadne odôvodnenými skutkovými zisteniami skôr konajúcich súdov (porovnaj najmä výrokovú časť a odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj str. 32 a nasl. rozsudku krajského súdu):

- podanie obvineného nie je protiprávnym podaním, nie je ani porušením práv poškodeného;
- zo strany obvineného nedošlo k oznámeniu nepravdivých údajov;
- údaje uvedené v liste adresovanom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nemohli značnou mierou ohroziť vážnosť poškodeného alebo ho poškodiť v zamestnaní;
- poškodený ako funkcionár Policajného zboru Slovenskej republiky musí viac tolerovať útoky verejnosti alebo jednotlivcov.

Na podklade takto formulovaných námietok je vylúčený prieskum správnosti právnej kvalifikácie skutku v dovolacom konaní, keďže najvyšší súd v dovolacom konaní nemôže dopĺňať, resp. „reinterpretovať“ alebo „modifikovať“ hodnotenie dôkazov a skutkový stav zistený skôr konajúcimi súdmi a na podklade takejto modifikácie skutkového stavu následne opätovne posudzovať správnosť právnej kvalifikácie skutku. Aj napriek tomu, že je zjavné, že konečným zámerom obvineného prostredníctvom uvedených námietok je spochybnenie právnej kvalifikácie zisteného skutku, spôsob akým sa dovolateľ snaží docieľiť prehodnotenie právneho posúdenia skutku (cez iné hodnotenie dôkazov) je v dovolacom konaní neprijateľný, nakoľko dovolací súd môže konštatovať nesprávne právne posúdenie skutku iba na podklade skôr konajúcimi súdmi prijatých skutkových záverov, ktorých správnosť a úplnosť nemôže v dovolacom konaní skúmať, resp. meniť [porovnaj § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku časť vety za bodkočiarkou].

S poukazom na vyššie uvedené je potom logickým následkom, ak najvyšší súd dovolacie námietky - ktoré smerujú primárne k spochybneniu správnosti a úplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov a až sekundárne (následne) k spochybneniu správnosti právneho posúdenia v dovolacom konaní modifikovaného skutku - označí v predmetnej trestnej veci ako stojace mimo uplatnený dovolací dôvod. Navyiac, takto formulované dovolacie námietky nemožno kvalifikovane podradiť ani pod akýkoľvek iný uplatniteľný dovolací dôvod, nakoľko sa nimi v súvislosti s ich obsahom v podstate nie je možné z právneho hľadiska zaoberať tak, aby bol dovolací prieskum aspoň okrajovo súladný s platnou a účinnou právnou úpravou (výnimkou je procesná situácia, keď je subjektom

podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Dovolateľ ďalej v súvislosti s týmto dôvodom dovolania namieta, že doručenie podania úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nenapĺňa znak objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu ohovárania „oznámi“, nakoľko pod týmto pojmom je potrebné rozumieť len zverejnenie nepravdivého údaju, a tiež to, že zo strany pracovníčky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny došlo údajným vynesением listu do dispozície poškodeného k akémusi prerušeniu príčinnej súvislosti a k zániku trestnosti.

Najvyšší súd plne v súlade s odôvodneniami súdov nižších stupňov konštatuje, že z hľadiska naplnenia skutkovej podstaty prečinu ohovárania nie je určujúce, či sú nepravdivé údaje sprístupnené (zverejnené) neurčitému okruhu osôb. Pre naplnenie objektívnej stránky danej skutkovej podstaty plne postačuje hoc aj súkromné oznámenie nepravdivého údaju jednej osobe odlišnej od ohováraného (typicky oznámenie nepravdivého údaju o nevere manželovi/manželke), pokiaľ poskytnutie takéhoto údaju je súčasne spôsobilé značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu.

S dovolateľovým preferovaným reštriktívnym výkladom ustanovenia § 373 ods. 1 Trestného zákona, kedy pojem oznámenie stotožňuje len so zverejnením nepravdivého údaju, sa najvyšší súd s poukazom na gramatický výklad (pod pojem oznámenie možno zahrnúť aj sprístupnenie údaju konkrétnej osobe a rovnako aj sprístupnenie údaju neurčitému okruhu osôb jeho zverejnením), ako aj teleologický výklad (účelom ustanovenia je postihnúť všetkých páchatel'ov trestných činov, ktorí oznamujú nepravdivé údaje spôsobilé naplniť Trestným zákonom predpokladaný následok bez ohľadu na to, či k oznámeniu nepravdivého údaju dochádza k sprístupneniu takejto informácie neurčitému okruhu osôb - zverejneniu alebo len konkrétnemu okruhu osôb, resp. len jednej osobe) tohto ustanovenia nemôže stotožniť.

K údajnému prerušeniu príčinnej súvislosti v dôsledku konania pracovníčky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny dovolací súd uvádza, že sa plne stotožňuje so súdom prvého stupňa, ktorý vo svojom rozsudku uviedol, že pre naplnenie skutkovej podstaty prečinu ohovárania sa nevyžaduje spôsobenie zákonom predpokladaného následku, ale postačuje reálna možnosť spôsobiť takýto následok, pričom následok nemusí nastať, ani hroziť bezprostredne a trestný čin je dokonaný samotným oznámením (porovnaj str. 16 rozsudku súdu prvého stupňa). S prihliadnutím na uvedené ak teda konajúce súdy ustálili, že oznámením nepravdivých údajov príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny spôsobilých značnou mierou ohroziť vážnosť poškodeného u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu došlo k dokonaniu trestného činu. Pokiaľ dovolateľ ďalej uviedol, že konanie pracovníčky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ex post po dokonaní trestného činu nemôže mať žiadny vplyv na už zistenú príčinnú súvislosť medzi Trestným zákonom predpokladaným konaním a následkom a z tohto dôvodu podľa neho došlo k zániku trestnosti najvyšší súd uvádza, že ním prezentovaný a pomerne nezrozumiteľný dôvod zániku trestnosti (údajné prerušenie príčinnej súvislosti po dokonaní trestného činu) Trestný zákon nepozná (porovnaj tretiu hlavu všeobecnej časti Trestného zákona).

Pre úplnosť k námietke obvineného ohľadne nenaplnenia materiálneho znaku prečinu najvyšší súd len v krátkosti uvádza, že § 10 ods. 2 Trestného zákona ustanovuje okolnosti, na ktoré sa pri skúmaní závažnosti prečinu prihliada, pričom prierahy v trestnom konaní takúto okolnosť taxatívne nepredstavujú. Ak teda konajúce súdy na údajné prierahy v konaní pri skúmaní závažnosti zisteného skutku neprihliadli, postupovali plne v súlade s platnou a účinnou právnou úpravou a argumentáciu dovolateľa aj v tomto smere je potrebné považovať za nedôvodnú.

Zohľadniac všetky skutočnosti uvedené v odôvodnení tohto uznesenia najvyšší súd uzatvára, že na podklade dovolania obvineného F.. P.. V. I. nezistil naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku (ani iných), a preto jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.